

N U T A R I M A S

(atsisakyti iškelti baudžiamąją bylą)

Vilnius,

1974 metų liepos 19 dieną.

Valstybės saugumo komiteto prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos tardymo skyriaus vyr. tardytojas majoras VILIMAS, išnagrinėjės baudžiamosios bylos Nr. 343 medžiagą, -

N U S T A Č I A U :

Baudžiamojos byloje tiriami antitarybinio turinio eileraščio, parašyto ir platinamo ryšium su psichinio ligonio R. Kalantos nusižudymu, faktai.

Parengtinio tardymo metu byloje nustatyta, kad 1972 m. gegužės 19 dieną keletą ranka parašytų eileraščio tekstu nenustatytas asmuo išmetė Kaune, Laisvės alėjoje.

Vieną iš išmestų eileraščių, susidedantį iš 15 posmelių, pakélé Kauno m. gyventoja Raminta PODERYTĖ ir parsinešė jį į namus. Namuose su eileraščiu supažindino savo seserį Vidą DAPKUVIENĘ ir motiną Zitą PODERIENĘ. R. PODERYTĖ eileraštį persirašė į atskirus lapus ir sekančią dieną su jo turiniu supažindino savo bendrakurses J. JOKUBAITYTĘ, R. ŠAPOVALOVĄ ir kitas Kauno maisto pramonės technikumo mėsos gamybos technologijos specialybės 1 kurso moksleives.

Iš R. PODERYTĖS atnešto technikuman teksto eileraštį nusirašė moksleivė ŠAPOVALOVA? Gegužės mėnesio pabaigoje tos pat grupės moksleivės A. PETRIŠIŪNAITĖS prašymu R. ŠAPOVALOVA davė jai eileraštį. A. PETRIŠIŪNAITĖ su eileraščio turiniu supažindino moksleivę D. ALUBAVIČIŪTĘ, kuri nusirašė eileraščio tekstą. A. PETRIŠIŪNAITĖ eileraščio tekstą gražino R. ŠAPOVALOVAI, kuri ji sunaikino.

D. ALUBAVIČIŪTĖ su eileraščio tekstu supažindino viename suole su ja sėdėjusią Virginiją STEPONAVIČIŪTĘ. V. STEPONAVIČIŪTĘ nusirašė eileraščio tekstą, o pirmąjį tekstą D. ALUBAVIČIŪTĘ sunaikino.

Gegužės mėnesio pabaigoje V. STEPONAVIČIŪTĘ eileraštį parodė ir davė nusirašyti savo bendrakursei G. KMELIAUSKAITEI, o turimą tekstą atidavė technikumo moksleivei R. SPŪDYTEI, atliekančiai praktiką Šiaulių mieste. SPŪDYTĘ su eileraščiu supažindino kurso drauge I. RUGYTĘ, o po to pasiuntę savo draugei A. ŠČERBAITEI, gyvenančiai Alytaus mieste. Susipažinimo metu I. RUGYTĘ nusirašė eileraščio tekstą, kuri savo bute Šiauliuose perskaė A. STEPONKUI, E. VENCKUVIENEI, A. ROZENBERGUI, P. LILEIKIUI ir G. URBONUI. Iš RUGYTĖS knygelę su eileraščio tekstu paėmė A. STEPONKUS ir eileraštį nusirašė. Su turimu tekstu supažindino ir leido nusirašyti kartu su juo besimokiusiam K. KUKLIUI, o turimą tekstą atidavė K. TENIUI.

Su eileraščio tekstu K. KUKLYS supažindino Šiaulių profesinės mokyklos moksleivius S. ŽALPTĘ, E. ZAVECKĄ, S. ZAVECKĄ, A. KRUOPTĘ, J. JONUŠĄ, savo seserį D. KUKLYTĘ ir tėvą K. KUKLTĘ.

K. TENYS eileraštį išmoko atmintinai ir iš atminties nurašė savo draugui E. TIKNIUTĘ. E. TIKNIUS eileraštį leido nusirašyti savo kaimynui 14-mečiui A. MARGIUI, o turimą tekstą atidavė V. VOREVIČIUI.

A. MARGIS davė eileraščio tekstą nusirašyti savo seseriai D. VINGIALEVIČIENEI, supažindino su jo turiniu savo brolių E. MARGIŲ. V. VOREVIČIUS eileraštį parodė savo tėvui D. VOREVIČIUI, kuris eileraštį sunaikino. Nusirašytą iš brolio eileraštį VINGIALEVIČIENĘ nusinešė į savo darbovietę, kur supažindino su tekstu S. JANUTYΤĘ, D. JŪRIENĘ, R. PINAITĘ, A. BALABAJEVĄ, B. REKŠVIENĘ ir N. KIUDULIENĘ.

Gavusi iš R. SPŪDYTĖS eileraštį, A. ŠČERBAITĖ Alytuje supažindino su juo savo bendradarbes ČEPONYTĘ, BUŠIENĘ ir KURMICKAITĘ. Supažindinimo metu A. ČEPONYTĘ eileraščio turinį nusirašė ir supažindino su juo D. RAMANAUSKAITĘ ir J. JUODIŠYTĘ.

Gautą iš K. KUKLIO eilėraštį J. JONUŠAS atidavė savo draugui R. MIEŽIUI, kuris davė ji nusirašyti savo bendradarbiui A. KARAŠAUSKUI. A. KARAŠAUSKAS su eilėraščio turiniu supažindino savo pažistamą I. TABOKAITYTĘ. I. TABOKAITYTĘ eilėraštį nusirašė ir laikė savo namuose. Ten eilėraštį surado jos sesuo V. TABOKAITYTĘ ir nusirašė jo tekstą. V. TABOKAITYTĘ su eilėraščio tekstu supažindino savo drauge J. KURKEVIČIŪTĘ. 1972 metų birželio mėnesį, būdamos sportinėse varžybose Elektrėnuose, V. TABOKAITYTĘ ir J. KURKEVIČIŪTĘ eilėraštį parodė ir leido nusirašyti Elektrėnų proftechninės mokyklos moksleivėms D. ŽUKAITEI, V. RUDOKAITEI ir E. LEVANAVIČIŪTEI. Toliau eilėraštis buvo platinamas paminėtos mokyklos moksleivių tarpe.

D. ŽUKAITĖ su eilėraščio turiniu supažindino moksleives V. RUDOKAITE, B. RAČKAUSKAITE ir O. MAKŪNAITE. RUDOKAITE ir RAČKAUSKAITE eilėraščio tekstą nusirašė. B. RAČKAUSKAITE eilėraštį atidavė moksleiviui GAI DAMAVIČIUI. Šis su jō turiniu supažindino kartu gyvenusius P. VOSYLIŪ, R. BARTKEVIČIŪ ir A. STANKEVIČIŪ. R. BARTKEVIČIUS eilėraščio tekstą nusirašė, supažindino su jo turiniu J. KIGĄ ir leido jam nusirašyti eilėraštį. Savo ruožtu E. LEVANAVIČIŪTĘ leido eilėraštį nusirašyti V. PUKYTEI, o turimą tekstą atidavė S. ČIŽINAUSKUI.

Gavusi iš brolio eilėraštį D. KUKLYTĘ nusinešė į Šiaulių proftechninę mokyklą Nr. 43, kur davė skaityti visoms grupės mergaitėms. Iš jos eilėraštį nusirašė J. KONČIŪTĘ, R. KONDRTAITE, E. POČIŪTĘ, O. NAVICKAITE, K. STONYTE ir A. GUSTAVIČIŪTĘ.

A. GUSTAVIČIŪTĘ nusivežė eilėraštį į Pasvalio rajoną, kur su jo turiniu supažindino savo seserį S. GUSTAVIČIŪTĘ. S. GUSTAVIČIŪTĘ atsivažė eilėraštį į Panevėžį ir supažindino su jo turiniu grupę Panevėžio pedagoginės mokyklos moksleivių.

Tuo budu nustatyta, kad eilėraštį Kaune platino R. PODERYTĘ, R. ŠAPOVALOVA, A. PETRIŠIŪNAITĘ, A. ALUBAVIČIŪTĘ, V. STEPONAVIČIŪTĘ. Šiauliuose - R. SPUDYTĘ, I. RUGYTĘ, A. STEPONKUS, K. KUKLYS, K. TENYS, E. TIKNIUS, A. MARGIS, D. VINGIALEVIČIENĖ, J. JONUŠAS, R. MIEŽIS, A. KARAŠAUSKAS, V. TABOKAITYTĘ, J. KURKEVIČIŪTĘ, D. KUKLYTĘ. Alytuje - A. ŠČERBAITĘ ir A. ČEPONYTĘ. Elektrėnuose - D. ŽUKAITĘ, B. RAČKAUSKAITĘ, V. GAI DAMAVI-

CIUS, R. BARTKEVIČIUS, E. LEVANAVIČIŪTĖ Pasvalio rajone -
A. GUSTAVIČIŪTĖ, Panevėžyje - S. GUSTAVIČIŪTĖ.

Eiléraščio platinimo metu A. MARGIS, V. TABOKAITYTE ir
J. KURKEVIČIŪTĖ naturéjo 16 metų amžiaus.

Apklausų metu ir savo pasiaiškinimuose paminèti asmenys
nurodė, jog suprato apie šmeižtišką tarybinės santvarkos atžvil-
giu eiléraščių turinį, tačiau davé ji susipažinti tik savo
draugams, giminaičiams ar bendradarbiams jaunatviško žingeidumo
išdavoje, eiléraščio turinį skaité nerimtu, tikslu apšmeižti
tarybinę santvarką naturéjo. Įrodomu apie tai, kad, platinindami
eiléraštį, paminèti asmenys turētu tikslą pakirsti ar susilpnin-
ti tarybinę santvarką parengtinio tardymo metu negauta.

Imdamas domén išdėstyta ir vadovaudamas Lietuvos TSR
BPK 131 straipsniu, -

N U T A R I A U :

Iškelti baudžiamąją bylą Ramintai PODERYTEI, Ritai
ŠAPOVALOVAI, Aldonai PETRIŠIŪNAITEI, Danutei ALUBAVIČIŪTEI,
Virginijai STEPONAVIČIŪTEI, Reginai SPUDYTEI, Irenai RUGYTEI,
Adomui STEPONKUI, Kostui KUKLIUI, Kęstučiui TENIUI, Edvardui
TIKNIUI, Danguolei VINGELEVIČIENEI, Jonui JONUŠUI, Rimantui
MIEŽIUI, Algirdui KARAŠAUSKUI, Danutei KUKLYTEI, Aurelijai
ŠČERBAITEI, Alvyrai ČEPONYTEI, Danutei ŽUKAITEI, Bronei RAČKAUS
KAITEI, Vilchelmui GAIDAMAVIČIUI, Romualdui BARTKEVIČIUI, Ele-
nai LEVANAVIČIŪTEI, Aldonai GUSTAVIČIŪTEI ir Stefai GUSTAVI²
ČIŪTEI atsisakyti pagal nusikaltimo, numatyto LTSR BK 68 str.
I dalį, LTSR bPK 5 straipsnio 2 punkto pagrindu, t.y. nesant
jų veikoje nusikaltimo sudėties.

Iškelti baudžiamąją bylą Aloizui MARGIUI, Violetai
TABOKAITYTEI, Juditai KURKEVIČIŪTEI atsisakyti LTSR BPK 5
straipsnio 5 punkto pagrindu, t.y. kaip neturėjusiems iki pa-
vojingos visuomenei veikos padarymo momento tokio amžiaus, ku-
riam suèjus, pagal i statymą yra galima baudžiamoji atsakomybė.

Lludytojų R. PODERYTĖS, R. ŠAPOVALOVOS, J. JOKUBAITYTĖS,
A. PETRIŠIŪNAITĖS, V. DAPKUVIENĖS, Z. PODERIENĖS, V. STEPONAVI-
CIUTĖS, D. ALUBAVIČIŪTĖS, G. KMIELIAUSKAITĖS, D. VINGELEVIČIE-
NĖS, A. STEPONKAUS, K. KUKLIO, E. TIKNIAUS, N. KIUDULIENĖS,
G. JANUTYTĖS, A. ŠČERBAITĖS, A. ČEPONYTĖS, J. JUODIŠYTĖS, D.
NAMANAUSKAITĖS, I. TABOKAITYTĖS apklausos protokolą, piliečių
I. RUGYTĖS, I. TUTINO, K. TENIO, A. MARGIO, V. MARGYTĖS, V. VORE
VICIAUS, E. ZAVECKO, S. ZAVECKO, S. ŽALPIO, P. LILEIKIO, A.
RÖZENBERGO, G. URBONO, E. VENCKUVIENĖS, R. SPUDYTĖS, J. JONUŠO,
R. MIEŽIO, A. KARAŠAUSKO, J. KURKEVIČIŪTĖS, D. ŽUKAITĖS, B.
RAČKAUSKAITĖS, V. GAITAMAVIČIAUS, R. BARTKEVIČIAUS, P. VOSILIAUS
A. STANKEVIČIAUS, V. RUDOKAITĖS, J. KIGO, E. LEVANAVIČIŪTĖS,
P. VENCKAUS, A. GUSTAVIČIŪTĖS pasiaiškinimų ir paaiškinimų,
bei išplatintų eiléraščių kserokopijas pasiusti Kauno ir Šiaulių
Valstybės saugumo komiteto skyriams, bei Alytaus, Trakų ir Pa-
valio poskyriams dėl galimų profilaktinio ir visuomeninio
pobūdžio priemonių taikymo.

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VYR. TARDYTOJAS
majoras

A. Vilimas

S u t i n k a : VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VIRSINTINKAS
pulkininkas

E. Kisminas

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LIETUVOS TSR
MINISTRŲ TARYBOS PIRMININKAS
generolas majoras

J. Petkevičius